

§ 284

**V 5.5.2021, Valtuutettu Jukka Järvisen aloite päihdeettömistä asu-
mispalveluista**

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jukka Järvinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan asunnottomien päihdeettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu syrjäytymisen ja asunnottomuuden torjuminen. Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn ja vähentämisen toimenpidesuunnitelma on laadittu sosiaali- ja terveys-toimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä. Sosiaali- ja terveystoimiala kehittää asunnottomuutta vähentäviä sosiaali- ja terveyspalveluja myös erillishankkeella, jota rahoitetaan osin valtionavustuksella.

Asunnottomien päihteettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä päihteettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Kokemusasiantuntijuutta hyödynnetään päihdehuollon tuetun asumisen kilpailutuksen valmistelussa.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumisorientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Periaatteena on tukea asunnottomia myös päihteettömyyteen.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.02.2021 § 34

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jukka Järvisen ja 15 muun valtuutetun päihteettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään päihteettömyyteen tukevien ja päihteettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että asunnottomien päihteettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä ja päihteettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Helsingissä arvioitiin olevan 1 534 yksinelävää asunnotonta, 72 asunnotonta perhettä ja 50 asunnotonta pariskuntaa vuonna 2020. Sosiaali- ja terveystoimialan asunnottomien tuettuun asumiseen jonotti 668 asunnotonta saman vuoden marraskuussa. Asunnottomien asumispaikkoja on 3 908 (itsenäistä asumista, tuettua asumista, tukiasumista ja palveluasumista).

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Marraskuun lopussa vuonna 2020 noin 200 asunnotonta oli päihteettömien asumispalveluiden piirissä.

Helsingissä on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisemisen toimenpideohjelma. Tavoitteena on puolittaa asunnottomien määrä suunnitelman toimenpiteiden avulla vuoteen 2023 mennessä. Toimenpiteillä pyritään tehostamaan asunnottomien asumispalveluiden järjestämistä ja kehittämistä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on aloittanut osana kaupunkitasoista toimenpideohjelmaa asunnottomien asumispalvelujonojen purkamisen muun muassa tehostamalla asiakkaiden siirtymistä raskaasti tuetuista asumispalveluista kevyemmin tuettuihin asumispalveluihin. Lisäksi asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämistä on jatkettu valtionavustuksen tuella toteutettavalla erillishankkeella ja asumisen tukeen kohdennetulla kaupungin muutosblokkirahoituksella. Molemmissa hankkeissa parannetaan matalan kynnyksen palveluja ja toimintamalleja, joiden kautta erityisen tuen tarpeessa oleva asunnoton saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Keskeisenä pyrkimyksenä on motivoida asunnottomia päihteettömään elämään ja asumisratkaisuihin. Valtion rahoittama erillishanke liittyy hallituksen tavoitteeseen asunnottomuuden puolittamiseksi ja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteisiin.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala kilpailutti vuonna 2020 tuetut asunnot, jotka toimivat Asunto ensin -periaatteella. Mallissa asunto nähdään ihmisoikeutena. Jokainen tarvitsee asunnon ja tarvittaessa oikeanlaista tukea, jotta myös asuminen onnistuisi, eikä kukaan joutuisi uudelleen asunnottomaksi. Vaikeinta asumisen onnistuminen on, kun ihmisellä on taustallaan pitkäaikaista asunnottomuutta, johon liittyy päihdeongelmia, väkivaltaisuutta, velkaantuneisuutta ja/tai mielenterveysongelmia. Asunto ensin -periaate tarkoittaa erilaisia asumisen ja asumisen tuen vaihtoehtoja. Kaikille ei sovi yksi ja sama malli.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumisorientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Sen aikana asunnoton kulkee kohti itsenäisempää elämää, parempaa terveyttä ja hyvinvointia, ja löytää omat vahvuutensa sekä hyödyntää voimavarojansa. Toipumisen perusta on toivo siitä, että vaikeista elämäntilanteista ja haasteista voi selvitä. Toipumisorientoituneen työtteen periaatteena on tukea asunnottomia myös päihteettömyyteen.

Toipumisorientoituneissa palveluissa korostuvat asiakkaan toimijuus ja osallisuus sekä tasaveroinen kohtaaminen ammattilaisten kanssa. Tämän vuoksi palveluja kehitetään ja järjestetään yhteistyössä asunnottomuutta kokeneiden ihmisten kanssa (vertais- ja kokemusasiantuntijat). Päihdehuollon tuettu asuminen kilpailutetaan vuonna 2021 ja valmistelussa hyödynnetään kokemusasiantuntijoiden kokemusta. Samalla arvioidaan päihteettömän asumisen kehittämistä ja lisäkapasiteetin tarvetta. Tällä hetkellä kaikki asunnottomat, jotka ovat motivoituneet päihteettömään elämään, on kyetty ohjaamaan päihdehuollon päihteettömään asumiseen ja sieltä edelleen omaan asuntoon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomat ovat paljon palveluita tarvitsevia. Asunnottomien fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta edistetään yksilöllisesti jokaisen asukkaan toiveen ja tarpeen mukaan. Asunnottomien päihteettömät asumispalvelut vaikuttavat positiivisesti asunnottomien hyvinvointiin ja terveyteen sekä kaventavat väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566